

REUNAHUOMAUTUKSIA TUHO- POLITIIKASTA

Arvo Myllymäen arvostelu kirjastani »Näin tehdään tuhopolitiikkaa» numerossa 2/82 kaipaa pari reunahuomautusta.

Tutkija saa kyllä hyvinkin vähällä tutkimisella selville, mihin sanat »nyt» »kaksi viikkoa sitten» ym. viittaavat, koska huomattava osa tekstistä on päiväkirjatyyppistä ja kirjoitushetki on päiväyksenä luvun alussa. Samoin muutama käytetty vanha puheenvuoro on selvästi merkitty.

Käsityksen, että suhtautuisin kielteisesti *Hetemäen* luomaan jäsenmaksuperintään täytynee perustua huolimattomaan lukemiseen, senkin. Esitinhän jopa ihailuni siitä, »että Hetemäki pystyi tuolloin viemään läpi tällaisen uuden ja laajakantoisen uudistuksen». En myöskään katsonut, että etu annettiin vastikkeetta, koska se oli osa Liinamaa I:stä, joka oli mallikas ratkaisu. Ainoa kritiikin aihe jäi siihen, että itse menettelyyn ei tullut mitään tehostetta, vaan työnantajan on perittävä jäsenmaksu toisen sopimuspuolen sopimusrikkomuksista huolimatta.

Ei ehkä pitäisi perustaa kovin paljon sille, että pääministeri *Mauno Koivisto* ja toimitusjohtaja *Matti Pekkanen* vuoden alussa kysyttäessä »antoivat ymmärtää», että Pekkasin ratkaisu loi »parhaat edellytykset tasapainoiselle talouskehitykselle laskusuhdannevaiheessa». Molemmat ovat mitä suurimmassa määrin asianosaisia. Sanoin jo kirjassani, että »Koivisto saattoi kiirehtiä liian aikaisin vakuuttamaan, että uhkapeli tällä kertaa onnistui. Tämä voidaan sanoa vasta vuoden 1983 alkupuolella, sen jälkeen kun sopimuksen viimeisen indeksiehdon kohtalo seuraamuksineen on selvinnyt».

Joka tapauksessa seitsemän kuukautta myöhemmin samainen *Matti Pekkanen* valitti Säästöpankkiliiton metsäpäivillä, miten työlästä on saada päättäjiä ja suurta yleisöä uskomaan, kuinka vaikea metsäteollisuuden tila on, että se on osittain jopa heikompi kuin 1970-luvun laman aikana. Samaa aikaan Metalliteollisuuden Keskusliitto kertoi metallin olevan liukumassa »hallittuun taantumassa», jonka alkamista juhlistetaan lokakuussa neljän prosentin palkkorotuksella! Tosin se palkkarakenteellisista syistä nousee käytännössä vielä selvästi suuremmaksi. Metsäteollisuus pääsee tuolloin prosenttiyksikön vähemmällä, mutta joutuu vuodenvaihteessa suorittamaan indeksihyvityksenä 2–3 %.

Vaikuttaako tasapainoiselta? Alat muodostavat yhdessä noin 3/4 viennistämme, ja molempien kilpailukyky on jo ennestäänkin laskussa.

Niin että odotellaanpa vielä. Mutta yhtä vaikeaa kuin metsäteollisuuden tilan uskominen tuntuu olevan saada ulkopuolisia uskomaan, kuinka tiukat taloudellisia realiteetteja halveksivat ryhmäintressit hallitsevat tulopolitiikan taustalla. Juuri niiden vuoksi Pekkasin kokoamistyökin oli niin vaikea ja ansaitsee kaiken kunnioituksen, jonka myös kirjassani julki toin. Noiden asenteiden esille tuominen oli kirjani keskeisiä tarkoituksia. Mutta kuinka se voisi onnistua, kun tutkijakin luottaa enemmän auktoritatiivisiin rauhoittaviin puheenvuoroihin kuin arkielämän tositahtumiin. Ilman niiden muutosta ei kuitenkaan toivoa paremmasta ole.

5. 9. 1982

Kauko Parkkinen